

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 15ης Φεβρουαρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Επείγουσα προδικαστική διαδικασία — Απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία — Οδηγία 2008/115/EK — Νόμιμη παραμονή — Οδηγία 2013/32/EE — Άρθρο 9 — Δικαίωμα παραμονής σε κράτος μέλος — Οδηγία 2013/33/EE — Άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε' — Κράτηση — Προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως — Κύρος — Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Άρθρα 6 και 52 — Περιορισμός — Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-601/15 PPU,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Raad van State (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο αυθημερόν, στο πλαίσιο της δίκης

J. N.

κατά

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, Α. Tizzano, αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (εισηγητή), J. L. da Cruz Vilaça, C. Toader, D. Šváby, Κ. Λυκούργο, προέδρους τμήματος, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund, C. Vajda και Κ. Jürimäe, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Ιανουαρίου 2016,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο J. N., εκπροσωπούμενος από τον S. Thelosen και την S. Pijl, advocaten,
- ο Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, εκπροσωπούμενος από τον D. Kuiper,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Noort και M. Bulterman,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον S. Vanrie, καθώς και από τις M. Jacobs και C. Pochet,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vláčil, καθώς και από την S. Šindelková,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. Μιχελογιαννάκη,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- η Κυπριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την Ά. Αργυροπούλου,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους T. Lukácsi και R. Van de Westelaken,
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τους M. Chavrier και F. Naert,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Κοντού-Durande, καθώς και από τους H. Krämer και G. Wils,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά το κύρος του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L 180, σ. 96).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του J. N. και του Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (Υφυπουργού Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, στο εξής: Staatssecretaris) σχετικά με την κράτηση του πρώτου.

Το νομικό πλαίσιο

Η ΕΣΔΑ

- 3 Υπό τον τίτλο «Το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια», το άρθρο 5, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), ορίζει τα εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακόλουθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν:

[...]

στ) εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθῃ παρανόμως εν τη χώρα, ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως.»

Ο Χάρτης

- 4 Το άρθρο 6 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια», ορίζει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.»

- 5 Το άρθρο 52 του Χάρτη, το οποίο τιτλοφορείται «Εμβέλεια και ερμηνεία των δικαιωμάτων και των αρχών», έχει ως εξής:

«1. Κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

[...]

3. Στο βαθμό που ο παρών Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην [ΕΣΔΑ], η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει το δίκαιο της Ένωσης να παρέχει ευρύτερη προστασία.

[...]

7. Τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους τις επεξηγήσεις οι οποίες έχουν εκπονηθεί με σκοπό την παροχή κατευθύνσεων για την ερμηνεία του παρόντος Χάρτη.»

Η οδηγία 2008/115/EK

- 6 Η αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348, σ. 98), έχει ως εξής:

«Θα πρέπει να θεσπισθούν σαφείς, διαφανείς και δίκαιοι κανόνες για τη χάραξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής περί επιστροφής, απαραίτητο στοιχείο για την καλή διαχείριση της μεταναστευτικής πολιτικής.»

- 7 Το άρθρο 3 της οδηγίας 2008/115, το οποίο τιτλοφορείται «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[...]

2) “παράνομη παραμονή”: παρουσία στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόου τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή δεν πληροί πλέον, τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 του [κανονισμού (ΕΚ) 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της

15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 105, σ. 1)] ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος,

[...]

- 4) “απόφαση επιστροφής”: διοικητική ή δικαστική απόφαση ή πράξη με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή υπηκόου τρίτης χώρας και του επιβάλλεται ή αναφέρεται υποχρέωση επιστροφής,

[...]».

- 8 Το άρθρο 7 της οδηγίας 2008/115, το οποίο τιτλοφορείται «Οικειοθελής αναχώρηση», ορίζει τα εξής:

«1. Η απόφαση περί επιστροφής προβλέπει κατάλληλο χρονικό διάστημα για την οικειοθελή αναχώρηση που κυμαίνεται μεταξύ επτά και τριάντα ημερών, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν, στην εθνική τους νομοθεσία, ότι το χρονικό αυτό διάστημα χορηγείται μόνο κατόπιν αιτήσεως του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας. Εν τοιαύτη περιπτώσει, τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής τέτοιας αίτησης.

Το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο δεν αποκλείει τη δυνατότητα των υπηκόων τρίτων χωρών να αναχωρήσουν νωρίτερα.

2. Εφόσον απαιτείται, τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης για κατάλληλο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, όπως τη διάρκεια της παραμονής, την ύπαρξη παιδιών που φοιτούν σε σχολείο και την ύπαρξη άλλων οικογενειακών και κοινωνικών δεσμών.

3. Ορισμένες υποχρεώσεις που στοχεύουν στην αποφυγή κινδύνου διαφυγής, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση κατάλληλης οικονομικής εγγύησης, η κατάθεση εγγράφων ή η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος, μπορούν να επιβάλλονται για όλη τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται για την οικειοθελή αναχώρηση.

4. Εάν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, ή εάν αίτηση για νόμιμη παραμονή έχει απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη ή δολία, ή εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια, τα κράτη μέλη μπορούν να μη χορηγούν χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης ή μπορούν να χορηγούν χρονικό διάστημα κάτω των επτά ημερών.»

- 9 Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 της ως άνω οδηγίας, το οποίο τιτλοφορείται «Απομάκρυνση», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εκτελέσουν την απόφαση επιστροφής, εάν δεν έχει χορηγηθεί χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 4, ή εάν ο συγκεκριμένος υπήκοος δεν έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση επιστροφής εντός της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 7.»

- 10 Το άρθρο 11 της οδηγίας 2008/115, το οποίο τιτλοφορείται «Απαγόρευση εισόδου», ορίζει τα εξής:

«1. Οι αποφάσεις επιστροφής συνοδεύονται από απαγόρευση εισόδου:

- α) εφόσον δεν έχει χορηγηθεί χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης, ή

[...]

2. Η διάρκεια της απαγόρευσης εισόδου καθορίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης και, κανονικά, δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια. Είναι δυνατόν, ωστόσο, να υπερβαίνει την πενταετία, αν ο υπήκοος της τρίτης χώρας αντιπροσωπεύει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.

[...]»

Η οδηγία 2013/32/ΕΕ

- 11 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180, σ. 60), το οποίο τιτλοφορείται «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[...]

- γ) “αιτών”: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση·

[...]

- ιστ) “παραμονή στο κράτος μέλος”: η παραμονή στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, ή στις ζώνες διέλευσης του κράτους μέλους στο οποίο υπεβλήθη ή εξετάζεται η αίτηση διεθνούς προστασίας·

- ιζ) “μεταγενέστερη αίτηση”: η περαιτέρω αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί προηγούμενης αίτησης, περιλαμβανομένων περιπτώσεων όπου ο αιτών ρητά ανακάλεσε την αίτησή του και περιπτώσεων όπου η αποφαινόμενη αρχή απέρριψε αίτηση μετά από τη σιωπηρή της ανάκληση σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1.

[...]»

- 12 Το άρθρο 9 της οδηγίας 2013/32, το οποίο τιτλοφορείται «Δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος έως ότου εξετασθεί η αίτηση», ορίζει τα εξής:

«1. Στους αιτούντες επιτρέπεται να παραμείνουν στο κράτος μέλος, αποκλειστικά για το σκοπό της διαδικασίας, μέχρις ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της σύμφωνα με τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες που ορίζονται στο κεφάλαιο III. Το εν λόγω δικαίωμα παραμονής δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να δεχθούν εξαίρεση μόνο όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση που προβλέπεται στο άρθρο 41 ή όταν προτίθενται να παραδώσουν ή να εκδώσουν, ανάλογα με την περίπτωση, ένα πρόσωπο είτε σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει υποχρεώσεων στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως [...] ή άλλως, είτε σε τρίτη χώρα, ή, τέλος, σε διεθνή ποινικά δικαστήρια.

[...]»

Η οδηγία 2013/33

13 Οι αιτιολογικές σκέψεις 15 έως 18, 20 και 35 της οδηγίας 2013/33 έχουν ως εξής:

«(15) Η κράτηση των αιτούντων θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τη βασική αρχή ότι ένα πρόσωπο δεν θα πρέπει να κρατείται απλώς και μόνον επειδή επιζητεί διεθνή προστασία, ιδίως σύμφωνα με τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις των κρατών μελών και το άρθρο 31 της σύμβασης [περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)], όπως συμπληρώθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, της 31ης Ιανουαρίου 1967]. Η κράτηση αιτούντων θα πρέπει να είναι δυνατή μόνον σε σαφώς καθορισμένες, εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και να διέπεται από την αρχή της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας όσον αφορά τόσο τον τρόπο όσο και τον σκοπό της εν λόγω κράτησης. Σε περίπτωση που ένας αιτών τελεί υπό κράτηση, ο αιτών θα πρέπει να έχει αποτελεσματική πρόσβαση στις αναγκαίες διαδικαστικές εγγυήσεις, όπως το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον εθνικής δικαστικής αρχής.

(16) Όσον αφορά τις διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με τους λόγους κράτησης, η έννοια της “δέουσας επιμέλειας” τουλάχιστον υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λάβουν συγκεκριμένα και ουσιαστικά μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι ο χρόνος που απαιτείται για την επαλήθευση των λόγων κράτησης είναι όσο το δυνατόν συντομότερος και ότι υπάρχει πραγματική προοπτική η εξακρίβωση αυτή να μπορεί να γίνει με επιτυχία το συντομότερο δυνατόν. Ο χρόνος κράτησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τον χρόνο που εύλογα απαιτείται για την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών.

(17) Οι λόγοι κράτησης που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία δεν θίγουν άλλους λόγους κράτησης, συμπεριλαμβανομένων των λόγων κράτησης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, που ισχύουν βάσει του εθνικού δικαίου και οι οποίοι δεν σχετίζονται με την αίτηση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς για διεθνή προστασία.

(18) Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και η υποδοχή τους θα πρέπει να έχει σχεδιασθεί ειδικά με σκοπό την κάλυψη των αναγκών που οφείλονται στην κατάσταση αυτή. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την εφαρμογή του άρθρου 37 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών [για τα δικαιώματα του παιδιού, η οποία συνήφθη στη Νέα Υόρκη στις 20 Νοεμβρίου 1989 και έχει κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη].

[...]

(20) Προκειμένου να εξασφαλίζεται καλύτερα η σωματική και ψυχολογική ακεραιότητα των αιτούντων, η κράτηση θα πρέπει να αποτελεί μέτρο έσχατης ανάγκης και μπορεί να εφαρμόζεται μόνον εφόσον έχουν δεόντως εξεταστεί όλα τα μη στερητικά της ελευθερίας εναλλακτικά μέτρα. Κάθε εναλλακτικό μέτρο κράτησης πρέπει να σέβεται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα των αιτούντων.

[...]

(35) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως στον [Χάρτη]. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποβλέπει στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και στην προώθηση της εφαρμογής των άρθρων 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 και 47 του Χάρτη και πρέπει να εφαρμοσθεί αναλόγως.»

14 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2013/33, το οποίο τιτλοφορείται «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[...]

β) “αιτών”: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος έχει ασκήσει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, επί της οποίας δεν έχει ληφθεί ακόμη οριστική απόφαση·

[...]

η) “κράτηση”: ο περιορισμός σε ειδικό χώρο που επιβάλλει ένα κράτος μέλος σε αιτούντα, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελευθερίας κυκλοφορίας του/της·

[...]».

15 Το άρθρο 8 της οδηγίας 2013/33, το οποίο τιτλοφορείται «Κράτηση», ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο απλώς και μόνο διότι είναι αιτών σύμφωνα με την οδηγία [2013/32].

2. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και κατόπιν ατομικής αξιολόγησης κάθε περίπτωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν αιτούντα υπό κράτηση, εάν δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν αποτελεσματικά άλλα λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα.

3. Ο αιτών μπορεί να υποβληθεί σε κράτηση μόνο:

α) προκειμένου να διαπιστωθεί ή να επαληθευτεί η ταυτότητα ή η υπηκοότητά του,

β) προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία εκείνα στα οποία βασίζεται η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος,

γ) για να αποφασιστεί, στο πλαίσιο διαδικασίας, το δικαίωμα του αιτούντος για είσοδο στο έδαφος,

δ) όταν κρατείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής δυνάμει της οδηγίας [2008/115], προκειμένου να προετοιμάζεται η επιστροφή και/ή να διεξάγεται η διαδικασία απομάκρυνσης, και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος είναι σε θέση να τεκμηριώνει βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι το πρόσωπο είχε ήδη την ευκαιρία πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης ασύλου, ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι το πρόσωπο ασκεί αίτηση διεθνούς προστασίας, προκειμένου να καθυστερεί απλώς ή να εμποδίζει την εκτέλεση απόφασης επιστροφής,

ε) όταν απαιτείται για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης,

στ) σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) [...] 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα [(ΕΕ L 180, σ. 31)].

Οι λόγοι κράτησης προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το εθνικό δίκαιο να προβλέπει κανόνες που αφορούν εναλλακτικές της κράτησης λύσεις, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση χρηματικής εγγύησης ή η υποχρέωση διαμονής σε υποδεικνυόμενο μέρος.»

16 Το άρθρο 9 της οδηγίας 2013/33, το οποίο τιτλοφορείται «Εγγυήσεις για κρατούμενους αιτούντες», ορίζει τα εξής:

«1. Η κράτηση αιτούντος έχει τη μικρότερη δυνατή διάρκεια και εφαρμόζεται μόνο για όσο διάστημα ισχύουν οι λόγοι που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.

Οι διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με τους λόγους κράτησης που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 εκτελούνται χωρίς περιττές καθυστερήσεις. Καθυστερήσεις των διοικητικών διαδικασιών που δεν μπορούν να αποδοθούν στο αιτούντα δεν δικαιολογούν συνέχιση της κράτησης.

2. Η κράτηση αιτούντος διατάσσεται εγγράφως από τις δικαστικές ή διοικητικές αρχές. Στη διαταγή κράτησης αναφέρονται οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι στους οποίους αυτή βασίζεται.

3. Όταν η κράτηση διατάσσεται από διοικητικές αρχές, τα κράτη μέλη προβλέπουν την ταχεία δικαστική επανεξέταση της νομιμότητας της κράτησης αυτεπαγγέλτως και/ή κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος. Όταν διεξάγεται αυτεπαγγέλτως, η επανεξέταση αυτή αποφασίζεται το συντομότερο δυνατό μετά την έναρξη της κράτησης. Όταν διεξάγεται κατόπιν αίτησης του αιτούντος, αποφασίζεται το συντομότερο δυνατό μετά την έναρξη της σχετικής διαδικασίας. Προς τούτο, τα κράτη μέλη ορίζουν στο εθνικό δίκαιο το χρονικό διάστημα εντός του οποίου διεξάγεται η αυτεπάγγελτη δικαστική επανεξέταση και/ή η δικαστική επανεξέταση κατόπιν αίτησης του αιτούντος.

Όταν, κατόπιν της δικαστικής επανεξέτασης, η κράτηση θεωρείται παράνομη, ο αιτών αφήνεται αμέσως ελεύθερος.

4. Οι κρατούμενοι αιτούντες ενημερώνονται αμέσως εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν ή μπορεί ευλόγως να υποθεθεί ότι κατανοούν, για τους λόγους κράτησης και τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο για την προσβολή της εντολής κράτησης, καθώς και για τη δυνατότητα να ζητούν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.

5. Η κράτηση επανεξετάζεται από δικαστική αρχή σε εύλογα χρονικά διαστήματα, αυτεπαγγέλτως και/ή μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου αιτούντος, ιδίως όταν είναι παρατεταμένης διάρκειας, όταν υπάρξουν σχετικές περιστάσεις ή όταν προκύψουν νέα στοιχεία τα οποία ενδέχεται να επηρεάζουν τη νομιμότητα της κράτησης.

[...]

Το ολλανδικό δίκαιο

17 Το άρθρο 8 του Vreemdelingenwet 2000 (νόμου του 2000 περί αλλοδαπών, στο εξής: νόμος περί αλλοδαπών) ορίζει τα εξής:

«Οι αλλοδαποί έχουν δικαίωμα νόμιμης παραμονής στις Κάτω Χώρες μόνον στις κατωτέρω περιπτώσεις:

[...]

f) εν αναμονή της αποφάσεως επί αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας [προσωρινής] παραμονής [ασύλου], εφόσον, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ή πράξη εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότησή του ή δικαστική απόφαση, δεν επιτρέπεται η απέλαση του αλλοδαπού ενόσω δεν έχει εκδοθεί απόφαση επί της αιτήσεως.

[...]»

18 Το άρθρο 30a του νόμου περί αλλοδαπών ορίζει τα εξής:

«1. Αίτηση για τη χορήγηση άδειας προσωρινής παραμονής [ασύλου] δύναται να κηρυχθεί απαράδεκτη κατά την έννοια του άρθρου 33 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου αν:

[...]

d) ο αλλοδαπός υπέβαλε μεταγενέστερη αίτηση ασύλου χωρίς να τη στηρίζει σε νέα στοιχεία ή νέα πραγματικά περιστατικά ή χωρίς να προκύπτουν νέα στοιχεία ή νέα πραγματικά περιστατικά ικανά να ασκήσουν επιρροή για την αξιολόγηση της αιτήσεως· ή

[...]

3. Με κανονιστική απόφαση ή βάσει αυτής μπορούν να θεσπιστούν κανόνες για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της παραγράφου 1.»

19 Το άρθρο 59b του νόμου περί αλλοδαπών ορίζει τα εξής:

«1. Ο Υπουργός μπορεί να διατάξει την κράτηση αλλοδαπού που παραμένει νόμιμα στη χώρα δυνάμει του άρθρου 8, στοιχείο f [...], στην περίπτωση αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας [προσωρινής] παραμονής [ασύλου], αν:

a) η κράτηση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να διαπιστωθεί ή να επαληθευθεί η ταυτότητα ή η υπηκοότητα του αλλοδαπού·

b) η κράτηση κρίνεται αναγκαία για τη συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων για την αξιολόγηση αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας προσωρινής παραμονής κατά το άρθρο 28, ιδίως εφόσον συντρέχει κίνδυνος διαφυγής·

[...]

d) ο αλλοδαπός συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 3, [πρώτο εδάφιο,] στοιχείο ε', της οδηγίας [2013/33].

[...]

4. Η κράτηση βάσει της παραγράφου 1, στοιχείο d, δεν δύναται να υπερβεί τους έξι μήνες.

5. Ο Υπουργός δύναται να παρατείνει την κράτηση βάσει της παραγράφου 1, στοιχείο d, κατά εννέα μήνες κατ' ανώτατο όριο:

a) αν πρόκειται για περίπλοκες πραγματικές και νομικές περιστάσεις που αφορούν την εξέταση της αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας προσωρινής παραμονής [ασύλου]· και

b) εφόσον συντρέχει μείζον συμφέρον δημόσιας τάξεως ή δημόσιας ασφάλειας.»

20 Το άρθρο 3.1 της Vreemdelingenbesluit 2000 (αποφάσεως του 2000 περί αλλοδαπών) ορίζει τα εξής:

«[...]

2. Η υποβολή αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας [προσωρινής] παραμονής [ασύλου] αποκλείει την απέλαση, εκτός αν:

a) ο αλλοδαπός υπέβαλε μεταγενέστερη αίτηση αφότου άλλη προηγηθείσα μεταγενέστερη αίτηση κηρύχθηκε αμετάκλητα απαράδεκτη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30a, παράγραφος 1, στοιχείο d, του [νόμου περί αλλοδαπών] ή απορρίφθηκε αμετάκλητα ως προδήλως αβάσιμη ή ως αβάσιμη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30b ή 31 του [νόμου περί αλλοδαπών], και δεν προέκυψαν νέα στοιχεία ή νέα πραγματικά περιστατικά ικανά να ασκήσουν επιρροή για την αξιολόγηση της αιτήσεως.

[...]

3. Οι εξαιρέσεις της παραγράφου 2 δεν έχουν εφαρμογή αν η απέλαση θα οδηγούσε σε παραβίαση της Συμβάσεως [περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951, όπως συμπληρώθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, της 31ης Ιανουαρίου 1967], των υποχρεώσεων κατά το δίκαιο της Ένωσης, της [ΕΣΔΑ] ή της Συμβάσεως κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχειρίσεως ή τιμωρίας.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 21 Ο αναιρεσείων της κύριας δίκης εισήλθε στις Κάτω Χώρες στις 23 Σεπτεμβρίου 1995 και υπέβαλε αυθημερόν αίτηση ασύλου. Με απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 1996 η αίτηση αυτή απορρίφθηκε. Με απόφαση της 5ης Ιουνίου 1997 το rechtbank Den Haag (πρωτοδικείο Χάγης) έκρινε αβάσιμη την προσφυγή που άσκησε ο αναιρεσείων της κύριας δίκης κατά της ως άνω αποφάσεως. Η εν λόγω δικαστική απόφαση κατέστη αμετάκλητη.
- 22 Από το απόσπασμα ποινικού μητρώου του ενδιαφερομένου, το οποίο έχει στη διάθεσή του το αιτούν δικαστήριο, προκύπτει ότι, μεταξύ της 25ης Νοεμβρίου 1999 και της 17ης Ιουνίου 2015, αυτός καταδικάστηκε 21 φορές για διάφορες εγκληματικές πράξεις, κυρίως κλοπές, σε ποινές από πρόστιμο έως φυλάκιση.
- 23 Στις 19 Δεκεμβρίου 2012, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης υπέβαλε δεύτερη αίτηση ασύλου την οποία όμως απέσυρε στις 24 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.
- 24 Στις 8 Ιουλίου 2013, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης υπέβαλε τρίτη αίτηση ασύλου. Με απόφαση της 8ης Ιανουαρίου 2014 ο Staatssecretaris απέρριψε την αίτηση αυτή, τον διέταξε να εγκαταλείψει αμέσως την Ευρωπαϊκή Ένωση και του επέβαλε δεκαετή απαγόρευση εισόδου. Με απόφαση της 4ης Απριλίου 2014 το rechtbank Den Haag έκρινε αβάσιμη την προσφυγή που άσκησε ο αναιρεσείων της κύριας δίκης κατά της ως άνω αποφάσεως. Η δικαστική απόφαση αυτή κατέστη επίσης αμετάκλητη.
- 25 Στις 28 Ιανουαρίου 2015 ο αναιρεσείων της κύριας δίκης συνελήφθη στο έδαφος των Κάτω Χωρών επειδή είχε διαπράξει κλοπή και είχε παραβιάσει την απαγόρευση εισόδου που του είχε επιβληθεί. Για τις δύο αυτές εγκληματικές πράξεις ο αναιρεσείων της κύριας δίκης καταδικάστηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2015 σε δίμηνη φυλάκιση.
- 26 Στις 27 Φεβρουαρίου 2015 και ενόσω εξέτιε την ως άνω ποινή, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης υπέβαλε τέταρτη αίτηση ασύλου, επί της οποίας για λόγους σχετιζόμενους με την κατάσταση της υγείας του δεν ελήφθη απόφαση ενόσω εκτελούνταν η εν λόγω ποινή.

- 27 Στις 27 Μαρτίου 2015, ήτοι την ημέρα που έληξε η ως άνω ποινή, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης τέθηκε υπό κράτηση ως αιτών άσυλο, ιδίως προκειμένου να εξεταστεί αν ήταν δυνατόν να τύχει ακροάσεως όσον αφορά την αίτηση ασύλου που είχε υποβάλει.
- 28 Στις 9 Απριλίου 2015 ο αναιρεσείων της κύριας δίκης αφέθηκε ελεύθερος για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο υπερβάσεως του ανώτατου ορίου κρατήσεως που όριζε η τότε ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- 29 Στις 16 Ιουνίου 2015 ο αναιρεσείων της κύριας δίκης συνελήφθη εκ νέου για διάπραξη κλοπής και για παραβίαση της απαγορεύσεως εισόδου που του είχε επιβληθεί. Για τις δύο αυτές εγκληματικές πράξεις καταδικάστηκε την 1η Ιουλίου 2015 σε τρίμηνη ποινή φυλακίσεως. Ο χρόνος εκτίσεως της ποινής αυτής έληξε στις 14 Σεπτεμβρίου 2015.
- 30 Με απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2015, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 59b, παράγραφος 1, στοιχείο d, του νόμου περί αλλοδαπών, το οποίο μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης τέθηκε εκ νέου υπό κράτηση ως αιτών άσυλο, καθόσον τη 14η Σεπτεμβρίου 2015 η ακρόασή του όσον αφορά την τέταρτη αίτηση ασύλου εξακολουθούσε να είναι αδύνατη για ιατρικής φύσεως λόγους. Ειδικότερα, κατά τις ολλανδικές αρχές, μολοντί ο ενδιαφερόμενος είχε, λόγω της ως άνω τέταρτης αιτήσεως ασύλου, δικαίωμα νόμιμης παραμονής στις Κάτω Χώρες δυνάμει του άρθρου 8, στοιχείο f, του νόμου περί αλλοδαπών, η κράτησή του ήταν εντούτοις δικαιολογημένη για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως, δεδομένου ότι είχε καταδικαστεί για διάφορες εγκληματικές πράξεις και υπήρχαν υπόνοιες ότι είχε τελήσει και άλλες.
- 31 Ο αναιρεσείων της κύριας δίκης άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως της 14ης Σεπτεμβρίου 2015 με την οποία τέθηκε υπό κράτηση και ζήτησε να του καταβληθεί αποζημίωση. Η προσφυγή αυτή απορρίφθηκε πρωτοδίκως από το rechtbank Den Haag στις 28 Σεπτεμβρίου 2015.
- 32 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2015 ο ιατροδικαστής διαπίστωσε ότι εξακολουθούσε να μην είναι δυνατή η ακρόαση του αναιρεσειόντος της κύριας δίκης όσον αφορά την αίτηση ασύλου.
- 33 Στις 23 Οκτωβρίου 2015 η κράτηση του αναιρεσειόντος της κύριας δίκης διακόπηκε προκειμένου αυτός να εκτίσει ποινή φυλακίσεως που του είχε επιβληθεί.
- 34 Με αναίρεση που άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά της αποφάσεως του rechtbank Den Haag της 28ης Σεπτεμβρίου 2015, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης υποστηρίζει ότι η κράτησή του αντιβαίνει στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', δεύτερη περίοδος, της ΕΣΔΑ, κατά το οποίο η κράτηση αλλοδαπού μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον εφόσον εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως. Ειδικότερα, κατά τον αναιρεσειόντα της κύριας δίκης, αντιβαίνει στη διάταξη αυτή η κράτηση αλλοδαπού ο οποίος διαμένει νόμιμα στις Κάτω Χώρες εν αναμονή αποφάσεως επί της αιτήσεως ασύλου που έχει υποβάλει.
- 35 Όσον αφορά το επιχείρημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το κύρος του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 υπό το πρίσμα του άρθρου 6 του Χάρτη, παρατηρώντας ότι, κατά τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη, τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 6 αντιστοιχούν στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 5 της ΕΣΔΑ, με τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια.

36 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 ανίσχυρο υπό το πρίσμα του άρθρου 6 του Χάρτη:

- 1) στην περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας έχει τεθεί υπό κράτηση βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας αυτής, και δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας 2013/32 έχει δικαίωμα να παραμείνει σε κράτος μέλος έως ότου εκδοθεί απόφαση σε πρώτο βαθμό επί της αιτήσεώς του ασύλου, και
- 2) λαμβανομένων υπόψη των επεξηγήσεων σχετικά με τον Χάρτη κατά τις οποίες οι περιορισμοί που νομίμως μπορούν να επιβληθούν στα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 6 δεν μπορούν να υπερβαίνουν τους περιορισμούς που επιτρέπονται από την ΕΣΔΑ είτε από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της Συμβάσεως αυτής είτε βάσει της ερμηνείας της ως άνω διατάξεως από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ιδίως με την απόφαση Nabil κ.λπ. κατά Ουγγαρίας [της 22ας Σεπτεμβρίου 2015 (αριθ. 62116/12, § 38)], κατά την οποία η κράτηση αιτούντος άσυλο αντιβαίνει προς την προαναφερθείσα διάταξη της ΕΣΔΑ αν η κράτηση αυτή δεν επιβλήθηκε με σκοπό την απομάκρυνση;»

Επί της επείγουσας διαδικασίας

37 Το Raad van State ζήτησε να εκδικαστεί η παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία την οποία προβλέπει το άρθρο 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

38 Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο επικαλέσθηκε, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι ο αναιρεσείων της κύριας δίκης στερείται την ελευθερία του. Το αιτούν δικαστήριο διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που του παρέσχε ο Staatssecretaris, μολονότι η κράτηση που επιβλήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 2015 ήρθη στις 23 Οκτωβρίου 2015, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης εξέτιε έκτοτε στερητική της ελευθερίας ποινή («strafrechtelijke detentie») η οποία θα έληγε την 1η Δεκεμβρίου 2015 και ότι, κατά πάσα πιθανότητα, αφού θα εξέτιε την ποινή αυτή, θα ετίθετο εκ νέου υπό κράτηση («vreemdelingenbewaring»).

39 Επισημαίνεται συναφώς, πρώτον, ότι η παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η οποία αφορά το κύρος του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, εγείρει ζητήματα σχετικά με τους τομείς περί των οποίων γίνεται λόγος στον τίτλο V, που αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ. Κατά συνέπεια, είναι δυνατή η εκδίκασή της με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

40 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι, κατά τον χρόνο εξετάσεως του αιτήματος για εκδίκαση της παρούσας αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης στερούσαν την ελευθερία του. Μολονότι αληθεύει ότι κατά τον χρόνο αυτό η ως άνω στέρηση της ελευθερίας δεν στηριζόταν στο άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 αλλά οφειλόταν στην εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής, εντούτοις η φυλάκιση αυτή ακολούθησε —από τις 23 Οκτωβρίου 2015— κράτηση που διατάχθηκε βάσει της οδηγίας 2013/33. Εξάλλου, κατά τις προβλέψεις των εθνικών αρχών, ο αναιρεσείων της κύριας δίκης θα ετίθετο εκ νέου υπό κράτηση κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο η', της οδηγίας 2013/33, κατά τη λήξη της στερητικής της ελευθερίας ποινής.

- 41 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το τέταρτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε, στις 24 Νοεμβρίου 2015, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να δεχθεί την αίτηση του αιτούντος δικαστηρίου να εκδικαστεί η παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία. Αποφάσισε επίσης να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Δικαστηρίου προκειμένου αυτή να ανατεθεί στο τμήμα μείζονος συνθέσεως.
- 42 Την 1η Δεκεμβρίου 2015, το αιτούν δικαστήριο, το οποίο είχε αναλάβει την υποχρέωση κοινοποίησεως κάθε κρίσιμης πληροφορίας σχετικά με την κατάσταση του αναιρεσιόντος της κύριας δίκης, ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι από την ίδια ως άνω ημερομηνία αυτός είχε τεθεί εκ νέου υπό κράτηση («vreemdelingenbewaring») δυνάμει του άρθρου 59b, παράγραφος 1, στοιχείο d, του νόμου περί αλλοδαπών.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 43 Με το προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να εξετάσει το κύρος του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 υπό το πρίσμα του άρθρου 6 του Χάρτη.
- 44 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι οι λόγοι για τους οποίους ο αναιρεσιών της κύριας δίκης τέθηκε υπό κράτηση σχετίζονται, ιδίως, με τις εγκληματικές πράξεις που έχει τελέσει στο ολλανδικό έδαφος και με την έκδοση εις βάρος του αποφάσεως για εγκατάλειψη του ολλανδικού εδάφους, συνοδευόμενης από απαγόρευση εισόδου, οι οποίες έχουν καταστεί απρόσβλητες. Το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της ΕΣΔΑ, ιδίως δε στην προπαρατεθείσα απόφαση Nabil κ.λπ. κατά Ουγγαρίας (§ 38), που πρέπει να ληφθεί υπόψη βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 3, του Χάρτη για την ερμηνεία του άρθρου 6 του Χάρτη. Κατά τη νομολογία αυτή, η κράτηση αιτούντος άσυλο αντιβαίνει στην ως άνω διάταξη της ΕΣΔΑ στην περίπτωση που δεν διατάσσεται ενόψει της απομακρύνσεώς του.
- 45 Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι μολοντί, όπως επιβεβαιώνεται από το άρθρο 6, παράγραφος 3, ΣΕΕ, τα αναγνωρισμένα από την ΕΣΔΑ θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν τμήμα του δικαίου της Ένωσης ως γενικές αρχές και το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη επιβάλλει να αναγνωρίζεται στα περιεχόμενα στον εν λόγω Χάρτη δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται από την ΕΣΔΑ η ίδια έννοια και η ίδια εμβέλεια με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση, η ΕΣΔΑ δεν συνιστά εντούτοις, ενόσω η Ένωση δεν έχει προσχωρήσει σε αυτή, νομική πράξη τυπικώς ενταγμένη στην έννομη τάξη της Ένωσης (αποφάσεις Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψη 44, καθώς και Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, EU:C:2015:535, σκέψη 45).
- 46 Επομένως, το κύρος του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 πρέπει να εξεταστεί μόνο υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις Otis κ.λπ., C-199/11, EU:C:2012:684, σκέψη 47, καθώς και Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, EU:C:2015:535, σκέψη 46).
- 47 Ως προς το σημείο αυτό, από την επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 6 του Χάρτη, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 7, του Χάρτη πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την ερμηνεία του (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψη 20, καθώς και Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, σκέψη 54), προκύπτει ότι τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Χάρτη αντιστοιχούν στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται με το άρθρο 5 της ΕΣΔΑ και ότι οι περιορισμοί που μπορούν νομίμως να επιβληθούν στην άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται με την πρώτη εκ των διατάξεων αυτών δεν μπορούν να υπερβαίνουν εκείνους που επιτρέπονται από την ΕΣΔΑ βάσει του γράμματος της δεύτερης εκ των ως άνω διατάξεων. Εντούτοις, κατά την επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 52 του

Χάρτη, η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού σκοπό έχει να διασφαλίσει την αναγκαία συνοχή μεταξύ του Χάρτη και της ΕΣΔΑ, «χωρίς αυτό να θίγει την αυτονομία του δικαίου της Ένωσης και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

- 48 Εξάλλου, σύμφωνα με γενική ερμηνευτική αρχή, μια πράξη της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύεται, στο μέτρο του δυνατού, κατά τρόπον ώστε να μη θίγεται το κύρος της και σύμφωνα με το σύνολο του πρωτογενούς δικαίου και, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του Χάρτη (αποφάσεις McDonagh, C-12/11, EU:C:2013:43, σκέψη 44, και Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψη 40).
- 49 Επιτρέποντας την κράτηση αιτούντος όταν αυτό απαιτείται για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως, το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 προβλέπει περιορισμό της ασκήσεως του δικαιώματος στην ελευθερία το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 του Χάρτη.
- 50 Εντούτοις, κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται σε αυτόν πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.
- 51 Επισημαίνεται συναφώς ότι ο επίμαχος περιορισμός προβλέπεται από τον νόμο, δεδομένου ότι επιβάλλεται από οδηγία η οποία αποτελεί νομοθετική πράξη της Ένωσης.
- 52 Επιπλέον, το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 δεν θίγει το βασικό περιεχόμενο του δικαιώματος στην ελευθερία που κατοχυρώνει το άρθρο 6 του Χάρτη. Ειδικότερα, η διάταξη αυτή δεν αναιρεί την κατοχύρωση του δικαιώματος αυτού και, όπως προκύπτει από το γράμμα της εν λόγω διατάξεως και από την αιτιολογική σκέψη 15 της ίδιας οδηγίας, παρέχει στα κράτη μέλη την εξουσία να θέτουν τον αιτούντα υπό κράτηση μόνο για λόγους που έχουν σχέση με την ατομική του συμπεριφορά και εφόσον συντρέχουν οι κατά την ίδια διάταξη εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες εξάλλου οριοθετούνται από το σύνολο των προϋποθέσεων που προβλέπουν τα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 2013/33.
- 53 Δεδομένου ότι η προστασία της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξεως αποτελεί τον σκοπό του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, διαπιστώνεται ότι μέτρο κρατήσεως βάσει της διατάξεως αυτής ανταποκρίνεται πράγματι σε σκοπό γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση. Κατά τα λοιπά, η προστασία της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξεως συμβάλλει επίσης στην προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των τρίτων. Ως προς το σημείο αυτό, το άρθρο 6 του Χάρτη διακηρύσσει το δικαίωμα κάθε προσώπου όχι μόνο στην ελευθερία, αλλά επίσης και στην ασφάλεια (βλ., επ' αυτού, απόφαση Digital Rights Ireland κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 42).
- 54 Όσον αφορά την αναλογικότητα της διαπιστωθείσας επεμβάσεως, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, να μην υπερβαίνουν οι πράξεις των οργάνων της Ένωσης το πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, εξυπακουμένου ότι τα αρνητικά αποτελέσματα του μέτρου δεν πρέπει να είναι υπερβολικά σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (βλ. αποφάσεις Afton Chemical, C-343/09, EU:C:2010:419, σκέψη 45· Nelson κ.λπ., C-581/10 και C-629/10, EU:C:2012:657, σκέψη 71, καθώς και Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, σκέψη 50).

- 55 Ως προς το σημείο αυτό, η κράτηση αιτούντος όταν αυτό απαιτείται για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως είναι, ως εκ της φύσεώς της, μέτρο πρόσφορο για την προστασία του κοινού από τον κίνδυνο που ενδέχεται να αντιπροσωπεύει η συμπεριφορά του προσώπου αυτού και μπορεί να συντείνει συνεπώς στην υλοποίηση του σκοπού που επιδιώκεται με το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33.
- 56 Όσον αφορά το ζήτημα αν είναι αναγκαία η εξουσία που παρέχει η διάταξη αυτή στα κράτη μέλη να θέτουν αιτούντα υπό κράτηση για λόγους που σχετίζονται με την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του δικαιώματος στην ελευθερία που κατοχυρώνει το άρθρο 6 του Χάρτη και της βαρύτητας της επεμβάσεως στο δικαίωμα αυτό την οποία συνιστά το ως άνω μέτρο κρατήσεως, οι περιορισμοί της ασκήσεως του δικαιώματος πρέπει να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά το δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής, απόφαση *Digital Rights Ireland* κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 52).
- 57 Τόσο από το γράμμα και τη συστηματική θέση του άρθρου 8 της οδηγίας 2013/33 όσο και από το ιστορικό της θεσπίσεώς του προκύπτει ότι η προβλεπόμενη στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του άρθρου αυτού δυνατότητα κρατήσεως αιτούντος για λόγους που αφορούν την προστασία της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξεως υπόκειται στην τήρηση ενός συνόλου προϋποθέσεων, οι οποίες σκοπό έχουν την αυστηρή οριοθέτηση της χρήσεως του μέτρου αυτού.
- 58 Ειδικότερα, πρώτον, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 προκύπτει ότι ο αιτών μπορεί να τεθεί υπό κράτηση μόνο όταν αυτό «απαιτείται» για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως.
- 59 Επισημαίνεται εξάλλου ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2013/33 περιέχει εξαντλητική απαρίθμηση των διαφόρων λόγων που μπορούν να δικαιολογήσουν την κράτηση, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και εκείνος που αφορά την προστασία της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξεως, και ότι κάθε ένας από τους λόγους αυτούς ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένη ανάγκη και έχει αυτοτελή χαρακτήρα.
- 60 Το άρθρο 8, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2013/33 ορίζει επιπλέον ότι οι λόγοι κρατήσεως προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι τα κράτη μέλη, στην περίπτωση που οι διατάξεις ορισμένης οδηγίας τούς αφήνουν περιθώριο εκτιμήσεως ως προς τον καθορισμό μέτρων μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο προσαρμοσμένων στις διάφορες περιπτώσεις που μπορεί να ανακύψουν, οφείλουν κατά την εφαρμογή των μέτρων αυτών όχι μόνο να ερμηνεύουν το εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο με τη συγκεκριμένη οδηγία, αλλά και να μεριμνούν ώστε η ερμηνεία της οδηγίας στην οποία στηρίζονται να μη συγκρούεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα ή τις λοιπές γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης (βλ., επ' αυτού, απόφαση *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, σκέψη 68, καθώς και *N. S.* κ.λπ., C-411/10 και C-493/10, EU:C:2011:865, σκέψη 77).
- 61 Δεύτερον, οι λοιπές παράγραφοι του άρθρου 8 της οδηγίας 2013/33 προβλέπουν, όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 15 και 20 της εν λόγω οδηγίας, σημαντικούς περιορισμούς της παρεχόμενης στα κράτη μέλη εξουσίας να επιβάλλουν κράτηση. Πράγματι, από το άρθρο 8, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι τα κράτη μέλη δεν δύνανται να υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο απλώς και μόνο διότι υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας. Επιπλέον, το άρθρο 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας επιτάσσει η κράτηση να επιβάλλεται μόνον εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο και κατόπιν ατομικής αξιολογήσεως κάθε περιπτώσεως, εάν άλλα λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν κατά τρόπο αποτελεσματικό. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, της οδηγίας 2013/33 ορίζει ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το εθνικό δίκαιο να προβλέπει κανόνες που αφορούν εναλλακτικές της κρατήσεως λύσεις, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση χρηματικής εγγυήσεως ή η υποχρέωση διαμονής σε υποδεικνυόμενο μέρος.

- 62 Ομοίως, το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/33 ορίζει ότι η κράτηση αιτούντος έχει τη μικρότερη δυνατή διάρκεια και εφαρμόζεται μόνο για όσο διάστημα ισχύουν οι λόγοι που καθορίζονται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της ίδιας οδηγίας. Εξάλλου, για τη σχετική με την κράτηση απόφαση προβλέπονται συγκεκριμένες διαδικαστικές και δικονομικές εγγυήσεις. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 4, της εν λόγω οδηγίας, στη σχετική με την κράτηση απόφαση αναφέρονται οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι στους οποίους αυτή βασίζεται, ενώ ορισμένες πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιούνται στον αιτούντα σε γλώσσα την οποία αυτός κατανοεί ή μπορεί ευλόγως να υποτεθεί ότι κατανοεί. Το δε άρθρο 9, παράγραφοι 3 και 5, της ίδιας οδηγίας διευκρινίζει τις λεπτομέρειες του δικαστικού ελέγχου της νομιμότητας της κρατήσεως τον οποίο οφείλουν να προβλέπουν τα κράτη μέλη.
- 63 Τρίτον, από την αιτιολογική έκθεση της προτάσεως οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη [COM(2008) 815 τελικό, σημείο 3.4], η οποία κατέληξε στη θέσπιση της οδηγίας 2013/33, προκύπτει ότι ο λόγος κρατήσεως που αφορά την προστασία της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξεως, όπως και οι λοιποί τρεις λόγοι κρατήσεως που περιείχε η πρόταση αυτή και επαναλήφθηκαν στη συνέχεια στο άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α' έως γ', της ως άνω οδηγίας, βασίζεται στη σύσταση της επιτροπής υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 16ης Απριλίου 2003, για τα μέτρα κράτησης αιτούντων άσυλο, καθώς και στις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα εφαρμοστέα κριτήρια και πρότυπα που αφορούν την κράτηση των αιτούντων άσυλο που εξέδωσε η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (HCR) στις 26 Φεβρουαρίου 1999. Ιδίως από τα σημεία 4.1 και 4.2 των κατευθυντήριων αυτών οδηγιών, στο ισχύον κείμενό τους που εκδόθηκε το 2012, προκύπτει ότι, αφενός, η κράτηση είναι εξαιρετικό μέτρο που μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο προς εξυπηρέτηση νόμιμου σκοπού και ότι μπορεί σε συγκεκριμένη περίπτωση να καθίσταται αναγκαία βάσει τριών σκοπών οι οποίοι είναι γενικά σύμφωνοι προς το διεθνές δίκαιο, ήτοι δημόσια τάξη, δημόσια υγεία και εθνική ασφάλεια. Αφετέρου, η κράτηση μπορεί να επιλεγεί μόνο όταν κριθεί αναγκαία, εύλογη βάσει όλων των περιστάσεων και ανάλογη προς έναν θεμιτό σκοπό.
- 64 Επιπλέον, η αυστηρή οριοθέτηση της αναγνωριζόμενης στις εθνικές αρχές εξουσίας να θέτουν αιτούντα υπό κράτηση βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 διασφαλίζεται επίσης από την ερμηνεία στη νομολογία του Δικαστηρίου των εννοιών «δημόσια ασφάλεια» και «δημόσια τάξη» σε άλλες οδηγίες, η οποία ισχύει επίσης και για την οδηγία 2013/33.
- 65 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η έννοια «δημόσια τάξη» προϋποθέτει, σε κάθε περίπτωση, εκτός της διασαλεύσεως της κοινωνικής τάξεως την οποία συνιστά κάθε παράβαση του νόμου, την ύπαρξη πραγματικής, ενεστώσας και αρκούντως σοβαρής απειλής κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας [αποφάσεις Zh. και O., C-554/13, EU:C:2015:377, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ως προς το άρθρο 7, παράγραφος 4, της οδηγίας 2008/115, καθώς και T., C-373/13, EU:C:2015:413, σκέψη 79 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ως προς τα άρθρα 27 και 28 της οδηγίας 2004/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158, σ. 77, και διορθωτικά ΕΕ 2004, L 229, σ. 35, και ΕΕ 2005, L 197, σ. 34)].
- 66 Όσον αφορά την έννοια «δημόσια ασφάλεια», από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι αυτή καλύπτει τόσο την εσωτερική ασφάλεια του κράτους μέλους όσο και την εξωτερική ασφάλειά του και ότι, κατά συνέπεια, μπορεί να επηρεάζεται από την παρακώλυση της λειτουργίας των κρατικών θεσμών και των βασικών δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και από τον κίνδυνο για την επιβίωση του πληθυσμού ή σοβαρής διαταραχής των εξωτερικών σχέσεων ή της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών ή από την προσβολή των στρατιωτικών συμφερόντων (βλ., επ' αυτού, απόφαση Τσακουρίδης, C-145/09, EU:C:2010:708, σκέψεις 43 και 44).

- 67 Επομένως, όσον αφορά τον αναγκαίο χαρακτήρα του μέτρου, η προσβολή της εθνικής ασφάλειας ή της δημοσίας τάξεως μπορεί να δικαιολογεί τη θέση του αιτούντος υπό κράτηση ή τη διατήρηση της κρατήσεώς του, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, μόνον εφόσον από την ατομική του συμπεριφορά προκύπτει πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας ή κατά της εσωτερικής ή εξωτερικής ασφάλειας του οικείου κράτους μέλους (βλ., επ' αυτού, απόφαση T., C-373/13, EU:C:2015:413, σκέψεις 78 και 79).
- 68 Το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της εν λόγω οδηγίας δεν παρίσταται δυσανάλογο ούτε σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Ως προς το σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί επίσης ότι στη διάταξη αυτή γίνεται ισόρροπη στάθμιση μεταξύ, αφενός, του επιδιωκόμενου σκοπού γενικού συμφέροντος, ήτοι της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και της δημοσίας τάξεως, και, αφετέρου, της επεμβάσεως στο δικαίωμα στην ελευθερία την οποία συνιστά μέτρο κρατήσεως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Volker und Markus Schecke και Eifert, C-92/09 και C-93/09, EU:C:2010:662, σκέψεις 72 και 77).
- 69 Πράγματι, μέτρα κρατήσεως μπορούν να θεμελιωθούν στη διάταξη αυτή μόνο εφόσον οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, ότι ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν τα επίμαχα πρόσωπα για την εθνική ασφάλεια ή για τη δημόσια τάξη αντιστοιχεί τουλάχιστον στη βαρύτητα της επεμβάσεως που συνιστούν τα μέτρα αυτά στο δικαίωμα των προσώπων αυτών στην ελευθερία.
- 70 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, συνάγεται ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, τηρώντας δίκαιη ισορροπία μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος του αιτούντος στην ελευθερία και, αφετέρου, των απαιτήσεων προστασίας της εθνικής ασφάλειας ή της δημοσίας τάξεως.
- 71 Όσον αφορά την εφαρμογή των όσων ειδικότερα επιτάσσει η αρχή της αναλογικότητας σε υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης και προκειμένου να δοθεί πλήρης απάντηση στο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε το αιτούν δικαστήριο και τα οποία εκτίθενται στις σκέψεις 30 και 44 της παρούσας αποφάσεως, οι λόγοι κρατήσεως του αναιρεσειόντος της κύριας δίκης είναι, κατ' ουσίαν, οι εγκληματικές πράξεις που έχει τελέσει στο ολλανδικό έδαφος και το γεγονός ότι ισχύει εις βάρος του απόφαση για εγκατάλειψη του ολλανδικού εδάφους, συνοδευόμενη από δεκαετούς διάρκειας απαγόρευση εισόδου, οι οποίες έχουν καταστεί απρόσβλητες.
- 72 Όσον αφορά, κατ' αρχάς, την τελευταία αυτή περίπτωση, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115, η διάρκεια της απαγορεύσεως εισόδου καθορίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περιπτώσεως και, κατ' αρχήν, δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη. Είναι δυνατόν, ωστόσο, κατά την ίδια διάταξη, η διάρκεια της απαγορεύσεως αυτής να υπερβαίνει την πενταετία, αν το συγκεκριμένο πρόσωπο αντιπροσωπεύει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.
- 73 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι λόγοι βάσει των οποίων οι εθνικές αρχές έκριναν ότι η ατομική συμπεριφορά του αναιρεσειόντος της κύριας δίκης αντιπροσωπεύει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια, κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115, ενδέχεται επίσης να δικαιολογούν κράτηση για λόγους που αφορούν την προστασία της δημόσιας ασφάλειας ή της δημοσίας τάξεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33. Πρέπει όμως να ελεγχθεί αν τηρήθηκε πλήρως η αρχή της αναλογικότητας για την κράτηση αυτή και αν οι ως άνω λόγοι εξακολουθούν να ισχύουν.

- 74 Όσον αφορά την εκ νέου υποβολή εκ μέρους του αναιρεσειόντος της κύριας δίκης αιτήσεως διεθνούς προστασίας, κατόπιν της εκδόσεως εις βάρος του διαταγής εγκαταλείψεως του ολλανδικού εδάφους καθώς και δεκαετούς απαγορεύσεως εισόδου σε αυτό, η αίτηση αυτή δεν κωλύει μέτρο κρατήσεως βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33. Πράγματι, η κράτηση αυτή δεν έχει ως αποτέλεσμα την άρση του δικαιώματος του αιτούντος να παραμένει στο κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32 αποκλειστικά για τον σκοπό της διαδικασίας διεθνούς προστασίας, μέχρις ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες.
- 75 Όσον αφορά τη διευκρίνιση του αιτούντος δικαστηρίου ότι, κατά τη νομολογία του, η υποβολή αιτήσεως ασύλου από πρόσωπο για το οποίο έχει κινηθεί διαδικασία επιστροφής καθιστά αυτοδικαίως άκυρη τυχόν προγενέστερη απόφαση περί επιστροφής, επισημαίνεται ότι, σε κάθε περίπτωση, η πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας 2008/115 επιβάλλει η διαδικασία που έχει κινηθεί βάσει της ίδιας οδηγίας και στο πλαίσιο της οποίας έχει εκδοθεί απόφαση περί επιστροφής, ενδεχομένως συνοδευόμενη από απαγόρευση εισόδου, να μπορεί να επαναληφθεί από το σημείο κατά το οποίο διακόπηκε λόγω της υποβολής αιτήσεως διεθνούς προστασίας, εάν η αίτηση απορριφθεί κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να μην παρακωλύουν την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκει η εν λόγω οδηγία, ήτοι την καθιέρωση αποτελεσματικής πολιτικής απομακρύνσεως και επαναπατρισμού των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (βλ., επ' αυτού, απόφαση El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, σκέψη 59).
- 76 Ως προς το σημείο αυτό, τόσο από την υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας που υπέχουν τα κράτη μέλη από το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, η οποία υπενθυμίζεται στη σκέψη 56 της αποφάσεως El Dridi (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268), όσο και από τις απαιτήσεις αποτελεσματικότητας για τις οποίες γίνεται λόγος, μεταξύ άλλων, στην αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας 2008/115 προκύπτει ότι η υποχρέωση την οποία επιβάλλει το άρθρο 8 της οδηγίας αυτής στα κράτη μέλη να προβαίνουν στην απομάκρυνση, στις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου περιπτώσεις, πρέπει να εκπληρώνεται εντός του συντομότερου δυνατού χρόνου (βλ. απόφαση Achughbabian, C-329/11, EU:C:2011:807, σκέψεις 43 και 45). Η υποχρέωση αυτή δεν θα τηρούνταν στην περίπτωση που η εκτέλεση αποφάσεως επιστροφής καθυστερεί για τον λόγο ότι, μετά την απόρριψη της αιτήσεως διεθνούς προστασίας κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία, η επανάληψη της διαδικασίας που περιγράφηκε στην προηγούμενη σκέψη δεν είναι δυνατή από το σημείο στο οποίο διακόπηκε, αλλά μόνον από την αρχή.
- 77 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι, στον βαθμό που ο Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην ΕΣΔΑ, το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη ορίζει ότι η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση. Επομένως, για την ερμηνεία του άρθρου 6 του Χάρτη πρέπει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ. Πλην όμως, ο νομοθέτης της Ένωσης, θεσπίζοντας το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, δεν παραβίασε το επίπεδο της προστασίας που προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', δεύτερη περίοδος, της ΕΣΔΑ.
- 78 Πράγματι, κατά το γράμμα της, η ως άνω διάταξη επιτρέπει τη νόμιμη κράτηση προσώπου εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως. Μολονότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε συναφώς με την προπαρατεθείσα απόφαση Nabil κ.λπ. κατά Ουγγαρίας (§ 29) ότι στέρηση της ελευθερίας βάσει της διατάξεως αυτής δικαιολογείται μόνον εφόσον εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως και ότι, στην περίπτωση που η διαδικασία αυτή δεν διεξάγεται με τη δέουσα επιμέλεια, η διάταξη αυτή δεν συνεχίζει να δικαιολογεί την κράτηση, εντούτοις η εν λόγω απόφαση δεν αποκλείει, εφόσον τηρούνται οι εγγυήσεις που η ίδια διάταξη προβλέπει, τη δυνατότητα κρατών μελών να θέτουν υπό κράτηση υπήκοο τρίτης χώρας σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, συνοδευόμενη από απαγόρευση εισόδου, πριν από την υποβολή αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

- 79 Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διευκρίνισε επίσης ότι η ύπαρξη εκκρεμούς διαδικασίας ασύλου δεν συνεπάγεται αυτή καθ' εαυτήν ότι η κράτηση δεν γίνεται «ενόψει απελάσεως», δεδομένου ότι η ενδεχόμενη απόρριψη της αιτήσεως ασύλου μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την εκτέλεση των μέτρων απομακρύνσεως που έχουν ήδη ληφθεί (ΕΔΔΑ, προπαρατεθείσα απόφαση Nabil κ.λπ. κατά Ουγγαρίας, § 38).
- 80 Κατά συνέπεια, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 75 και 76 της παρούσας αποφάσεως, διαδικασία που κινήθηκε δυνάμει της οδηγίας 2008/115, στο πλαίσιο της οποίας έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, ενδεχομένως συνοδευόμενη από απαγόρευση εισόδου, πρέπει να επαναλαμβάνεται από το σημείο κατά το οποίο διακόπηκε λόγω της υποβολής αιτήσεως διεθνούς προστασίας, εάν η αίτηση απορριφθεί κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία, και, άρα, η ως άνω κινήσεισα διαδικασία εξακολουθεί να «εκκρεμεί» κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', δεύτερη περίοδος, της ΕΣΔΑ.
- 81 Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με το άρθρο 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ προκύπτει ότι, για να είναι σύμφωνη η εφαρμογή μέτρου στερητικού της ελευθερίας με τον σκοπό προστασίας του ατόμου από την αυθαιρεσία, πρέπει, ιδίως, να είναι απαλλαγμένη από κάθε στοιχείο κακής πίστωσης ή αθέμιτων ενεργειών εκ μέρους των αρχών, να συνάδει με τον σκοπό των επιτρεπόμενων περιορισμών κατά το οικείο εδάφιο του άρθρου 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ και να υπάρχει σχέση αναλογίας μεταξύ της προβαλλόμενης αιτιολογίας και της στέρησης της ελευθερίας (βλ., επ' αυτού, ΕΔΔΑ, απόφαση Saadi κατά Ηνωμένου Βασιλείου, αριθ. 13229/03, §§ 68 έως 74, CEDH 2008). Όπως όμως προκύπτει από όσα εκτέθηκαν κατά την υπό το πρίσμα του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη εξέταση του κύρους του, το άρθρο 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33, του οποίου το περιεχόμενο είναι αυστηρά οριοθετημένο λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου της ως άνω διατάξεως, πληροί τις ως άνω απαιτήσεις.
- 82 Κατά συνέπεια, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33 δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος της διατάξεως αυτής υπό το πρίσμα των άρθρων 6 και 52, παράγραφοι 1 και 3, του Χάρτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 83 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Από την εξέταση του άρθρου 8, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία, δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος της διατάξεως αυτής υπό το πρίσμα των άρθρων 6 και 52, παράγραφοι 1 και 3, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(υπογραφές)